

Pałac w Wolini

Wieś Wolinia (gmina Główny, 3 kilometry na południowy zachód od drogi Słupsk — Łeba, 50 kilometrów od Słupska), od 1457 do 1878 roku należała do Puttkamerów, następnie do 1945 roku była własnością von Braunschweigów, pochodzących z Podola Wielkiego. Puttkamerowie wywodzili się ze Święców, którzy odegrali istotną rolę w dziejach politycznych Pomorza. Herbem Puttkamerów był gryf czerwony ze srebrnym ryblem ogonem na czerwonym tle.

Według historyka niemieckiego Waltera Witta pałac w Wolini zlokalizowany jest „wewnątrz starego założenia obronnego, dzisiaj bardzo już zniekształconego”. Kompleks określany mianem „wcześniejszego zabudowania” najprawdopodobniej XIV-wiecznego, nadal pozostaje tajemnicą i stwarza szansę prowadzenia dalszych badań nad jej wyjaśnieniem. Na charakter obronny wskazują pozostałości wału obronnego. Przypuszcza się, że pierwszą siedzibą

Puttkamerów był tu gotycki zamek obronny.

Pałac wielokrotnie przebudowywano. Wykonując przeróbki w latach siedemdziesiątych XVIII w. dodano elementy rokokowe do elewacji korpusu głównego oraz do wystroju wewnętrznego. Destrukcyjnie na zabytkowy charakter i klasę artystyczną obiektu wpłynęła przebudowa zaczęta pod koniec XIX i kontynuowana na początku XX w. Aby nadać styl neogotycki, nadbudowano wówczas wieżę w południowo-zachodnim narożniku korpusu głównego, a przed narożnikiem ustawiono oranżerię, zniszczoną za to pierwotną część i zdeformowaną XVIII-wieczną harmonijną bryłę pałacu.

Dwukondygnacyjny pałac ma kształt podkowy. Osadzony jest na kamienych fundamentach. Mury wzniesione są ze znacznej ilości cegły gotyckiej i holenderskiej, otynkowane.

Pałac usytuowany jest we wsi przy wzniesieniu, do którego przylega od południa. W stronę południową zwrócona też jest jego elewacja frontowa, nato-

miast w stronę północną — ogrodowa. Budowli dodaje splendoru XVIII-wieczne założenie parkowe. Zmieniono je również w XIX w., ale mimo to nadal ma dużą wartość zabytkową. Park otacza pałac od strony wschodniej i północnej, zajmując wzgórze i dawny wał, który — obsadzony bukami i lipami — przekształcił się w aleję.

Od 1964 roku w pałacu nikt nie mieszka, użytkownikiem obiektu jest PGR Pobłocie. W latach 1982-88 prowadzono w pałacu prace konserwatorskie, objęto nimi skrzydło wschodnie; stropy, konstrukcję więźby dachowej oraz pokryto dach.

Kubatura pałacu wynosi 11.708 m³, powierzchnia użytkowa 1.469 m². Obiekt oczekuje na nabywcę. Mógłby być wykorzystany na dom wypoczynkowy, pensjonat, pałac reprezentacyjny. Szczegółowych informacji może udzielić Wojewódzki Konserwator Zabytków w Słupsku.

EUGENIUSZ WIĄZOWSKI

Fot. Jan Maziejuk

